

Oponentský posudek na rigorózní práci

Jméno autorky: **Mgr. Zuzana Suchá**

Název práce: **Negativní revers: teoretickoprávní aspekty odmítnutí zdravotních služeb**

Oponent: **Mgr. Ing. John A. Gealfow, Ph.D.**

I.

Výběr tématu a jeho aktuálnost

Práce se zaměřuje na negativní revers, tedy právo pacienta odmítnout zdravotní péči, a na jeho teoreticko-právní aspekty. Jako hlavní cíl autorka udává analyzovat toto právo z hlediska právní teorie, současné legislativy, judikatury a etických otázek.

Práce je rozdělena do deseti kapitol a obsahuje úvod, teoretické vymezení, analýzu právních norem a judikatury, historický vývoj problematiky, zvláštní případy odmítnutí zdravotní péče (nezletilí, osoby bez rozhodovací schopnosti, alternativní medicína) a závěrečné shrnutí.

Téma negativního reversu je velmi aktuální a interdisciplinární, jelikož zahrnuje otázky právní, etické i medicínské. Výběr tématu tedy hodnotím jako vhodný.

II.

Cíle a struktura práce

Autorka si klade za cíl komplexně představit problematiku negativního reversu a odpovědět na řadu dílčích otázek, práci rozčlenila do deseti kapitol. Struktura práce je logická, jednotlivé kapitoly na sebe vhodně navazují. V některých případech však lze pozorovat jistou redundanci (např. opakující se výklady o autonomii pacienta v úvodu a v jednotlivých podkapitolách).

Např. pokud jde o autonomii pacienta, tak autorka uvádí spoustu informací opakovaně v úvodu práce na str. 5, dále pak v první kapitole o autonomii pacienta na str. 8 a znovu v rámci třetí kapitoly při vymezení pojmu negativní revers na str. 19. Je samozřejmě pochopitelné, že je zde tematické provázání, některé formulace ale přímo opakují již uvedené informace. To stejné se týká informovaného souhlasu a jeho vztahu k negativnímu reversu, kde jsou informace často poskytovány opakovaně na str. 5, 20 a 23. Pokud jde o historický vývoj práva odmítnout zdravotní péči, opět jistou redundanci vnímám na str. 5-6, dále pak obdobně a více rozvedeně na 41-44.

III.

Jazyková a stylistická úroveň

Text je psán kultivovaným jazykem, přičemž autorka vhodně využívá odborné terminologie. Jazyková a stylistická úroveň je dobrá.

IV.

Odborná úroveň

Autorka využívá jak českou, tak zahraniční literaturu, přičemž věnuje zvláštní pozornost judikatuře. S citacemi pracuje správně, avšak místy by bylo vhodné více pracovat s aktuální českou judikaturou, která by mohla být podrobněji analyzována. Jedním z takových míst je část týkající se konfliktu mezi právem pacienta odmítnout zdravotní péči a povinností lékaře jednat v souladu se zákonem a lékařskou etikou (např. kapitola **6. Povinnost lékaře vs. právo pacienta** a podkapitola **6.1. Lékař a jeho odpovědnost v judikatuře**). Konkrétně tato pasáž je poměrně málo citována – jsou zde dvě citace odborné literatury, pak pouze odkazy na právní předpisy – a pokud jde o „odpovědnost v judikatuře“, tak tato „judikatura“ jsou jeden nálezný Ústavního soudu a jeden rozsudek Krajského soudu v Plzni. Autorka ve své analýze zmiňuje právní formalismus a odpovědnost lékaře, ale příklady konkrétních rozhodnutí českých soudů (např. případů, kdy pacient odmítl léčbu a došlo k následnému sporu o odpovědnost lékaře) jsou uvedeny spíše obecně nebo chybí hlubší analýza.

V.

Závěr

Předložená práce přináší ucelený pohled na problematiku negativního reversu. Navzdory opakováním některých částí textů a absenci hlubší analýzy některých konkrétních případů je práce hodnotným příspěvkem k diskusi o právech pacientů a povinnostech lékařů.

I přes drobné nedostatky je možné konstatovat, že autorka prokázala schopnost samostatné a systematické práce a předložená práce splňuje požadavky, které se na práci tohoto druhu vztahují. Rigorózní práci proto doporučuji k obhajobě.

K rozpravě navrhuji tyto otázky:

1. V práci se opíráte o Úmluvu o lidských právech a biomedicíně. Myslíte si, že česká právní úprava v dostatečné míře reflektuje její principy?
2. Existují v české právní praxi situace, kdy soud rozhodl ve prospěch lékaře, který nedbal rozhodnutí pacienta odmítnout léčbu?
3. Jaké konkrétní právní důsledky může mít situace, kdy pacient odmítne život zachraňující léčbu, ale jeho rodina se následně domáhá odpovědnosti lékaře?

V Praze dne 9. února 2025

Mgr. Ing. John A. Gealfow, Ph.D.